

YHDENVERTAISUUSSUUNNITELMA 2020-2023

1. Johdanto	2
2. Elämäkatsomus, vakaumus ja mielipide	2
3. Kansallisuus, etnisyys ja kieli	3
4. Ikä ja elämäntilanne	3
5. Seksuaalisuus ja sukupuoli	4
5.1. Seksuaalinen suuntautuneisuus	4
5.2. Sukupuolien välinen tasa-arvo	4
6. Esteettömyys	5
7. Alueellinen yhdenvertaisuus	5
8. Syrjivään ja häiritsevään käyttäytymiseen puuttuminen	6
9. Painopisteet yhdenvertaisuuden edistämiseen	6
9.1. Painopiste: Häirintäyhdyshenkilötoiminnan kehittäminen	7
9.2. Painopiste: Kielellinen yhdenvertaisuus	7
9.3. Painopiste: HUMAKO:n tapahtumien yhdenvertaisuus	7
9.4. Painopiste: Alueellisen yhdenvertaisuuden kehittäminen	8
10. Yhdenvertaisuussuunnitelman seuranta	8
11. Suunnitelman käyttöönotto	8

1. Johdanto

HUMAKO:n yhdenvertaisuussuunnitelma ohjaa HUMAKO:n sisäistä toimintaa yhdenvertaisemmaksi ja on tukena erilaisissa ongelmatilanteissa. HUMAKO:n toiminnalla tarkoitetaan toimintaa, joka koskee HUMAKO:n työntekijöitä, hallitusta, edustajistoa, keskusvaalilautakuntaa, paikallisjaostoja, tutoreita sekä työryhmäedustajia.

Yhdenvertaisuus tarkoittaa sitä, ettei ketään syrjitä sukupuolen, iän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Yhdenvertaisuus on ihmisoikeus ja sen toteutumista edistää mm. yhdenvertaisuuslaki. HUMAKO:n piirissä ei hyväksytä minkäänlaista syrjintää tai kiusaamista.

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on luotu vuonna 2019 ja se on voimassa vuoteen 2023 asti. Se on tehty vuoden 2015 alusta voimaan tulleen yhdenvertaisuuslain (1325/2014) säännösten sisällön mukaisesti.

Yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty edustajiston kokouksessa 8.11.2019 ja sen päivityksestä vastaa HUMAKO:n hallitus.

2. Elämäkatsomus, vakaumus ja mielipide

Elämäkatsomus on kunkin henkilökohtainen käsitys siitä kuinka ihminen näkee ja kokee ympärillä olevan maailman. Vakaumus on varma käsitys jostakin asiasta, jota ei voida kuitenkaan todistaa yleisesti päteväksi. Elämäkatsomus ja vakaumus liittyvät usein ihmisen hengellisyyteen ja uskonnollisuuteen. Vakaumus voi liittyä myös poliittiseen suuntautumiseen. Suvaitsevassa ympäristössä erilaiset elämäkatsomukset ja vakaumukset rikastavat ihmisten kanssakäymistä.

Uskonnollisilla ja uskonnottomilla sekä eri puoluepoliittisilla ryhmillä on yhtäläinen oikeus olla mukana HUMAKO:n toiminnassa. Puolueisiin tai uskontokuntiin sitoutuneiden opiskelijoiden osallistumista HUMAKO:n toimintaan ei rajoiteta. Ihmisellä on oikeus tunnustaa tai olla tunnustamatta vakaumustaan sekä uskontoaan, lakien, sääntöjen ja hyvän tavan mukaisesti. HUMAKO:n tapahtumissa käännytystyö ei ole hyväksyttävää.

- HUMAKO ei toiminnassaan suosi yksittäisiä poliittisia puolueita tai uskontokuntia
- HUMAKO:n toiminnassa kannustetaan keskusteluun ja otetaan huomioon erilaiset mielipiteet ja näkemykset

- Tapahtumien ruoka ja juomatarjoilussa osallistujien toiveet huomioidaan etukäteen. Mikäli osallistujien toiveita ei ole mahdollista selvittää etukäteen, tarjotaan ainakin kasvisvaihtoehto
- Tapahtumien juomatarjoilussa on aina alkoholiton vaihtoehto
- HUMAKOn vaatteissa ei saa osallistua mielenilmauksiin, jotka eivät ole kytköksissä opiskeluun ja/tai ole HUMAKOn linjan mukaisia

3. Kansallisuus, etnisyys ja kieli

Kansallisuustunne liittyy identiteettiin, jonka perusteella kokee yhteenkuuluvuuden tunnetta tiettyyn kansaan tai kansakuntaan sekä sen kieli- ja kulttuuriyhteisöön. Etnisyydellä tarkoitetaan valtaväestöstä perinteidensä, rotunsa, uskontonsa, kielensä tai muiden seikkojen perusteella poikkeavaa ryhmää. Ihmisen tai ihmisryhmän syrjiminen kansallisuuden tai etnisen taustan takia ei ole missään tilanteessa hyväksyttävää.

HUMAKOssa nähdään monimuotoisuus rikkautena. Toiminta on avointa kaikille kansallisuudesta tai etnisestä taustasta riippumatta. HUMAKOn hallituksessa ja edustajistossa toimiminen edellyttää riittävää suomen kielen taitoa.

- Tapahtumakutsuissa huomioidaan monikielisyys (suomi ja englanti)
- HUMAKOlla on tarjota englanninkielistä materiaalia
- Jaosto ja tutortoimijat voivat olla myös erikielisiä

4. Ikä ja elämäntilanne

HUMAKOn toiminnassa on mukana eri-ikäisiä ja monenlaisissa elämäntilanteissa olevia ihmisiä. HUMAKO palvelee kaikkia Humakin opiskelijoita, joten erilaisten elämäntilanteiden ja moninaisen ikäjakauman huomioon ottaminen viestinnässä ja muussa toiminnassa on tärkeää.

Opiskelijakunnan toiminta on yleensä päiväopiskelijoiden ylläpitämää. Suuri osa päiväopiskelijoista on tullut korkeakouluun suoraan tai lähes suoraan toisen asteen koulutuksen jälkeen. Opiskelijakunnan toiminta on siten nuorekasta, koska myös keskeisenä kohderyhmänä ovat nuoret opiskelijat.

Rekrytoitaessa aktiivi-toimijoita tai työntekijöitä HUMAKOssa ei rajata iän perusteella toimijoita ulkopuolelle. HUMAKOn toiminta on nuorekasta ja opiskelijalähtöistä, mutta toiminnassa ei harjoiteta ikäsyrjintää.

- Tapahtumissa huomioidaan eri-ikäisyys
- HUMAKO ei kerää tietoa iästä ilman perusteltua syytä

- Mahdollistetaan perheellisten opiskelijoiden osallistuminen toimintaan ja tapahtumiin
- Huomioidaan myös työssäkäyvien opiskelijoiden osallistumismahdollisuus
- HUMAKOssa suhtaudutaan avoimesti ja joustavasti elämäntilanteiden muuttumiseen

5. Seksuaalisuus ja sukupuoli

HUMAKO:n toiminnassa voi olla mukana seksuaaliselta suuntautumiseltaan monenlaisia ihmisiä. Sukupuolirooleihin liittyvät kysymyksetkin ovat moninaisia. Stereotyyppiset ajattelumallit voivat loukata ja haitata useita ihmisiä. HUMAKO tukee tästäkin näkökulmasta yhdenvertaista toimintaa ja pyrkii estämään suoraa ja ajattelemattomuudesta johtuvaa syrjintää.

5.1. Seksuaalinen suuntautuneisuus

Seksuaalivähemmistöjen kohtaama syrjintä on usein epäsuoraa ja siksi sen osoittaminen, huomaaminen ja ymmärtäminen voi tuntua vaikealta. Syrjintä voi ilmetä vihamielisenä ilmapiirinä, vitsailuna tai ulkopuolelle sulkemisena. Seksuaalisen suuntautumisen ilmaiseminen tai ilmaisematta jättäminen ei saa johtaa HUMAKO:n toiminnassa minkäänlaiseen syrjintään.

5.2. Sukupuolien välinen tasa-arvo

Sukupuolien tasa-arvoisessa kohtelussa on huomioitava useiden sukupuolien olemassaolo. Sukupuolella tarkoitetaan ihmisen omaa sukupuoli-identiteettiä ja sukupuolen ilmaisua, eikä se aina välttämättä liity syntymässä määriteltyyn sukupuoleen. Yksilön sukupuoli-identiteetti voi olla muun muassa mies, nainen, transsukupuolisuus, transvestisuus, muunsukupuolisuus ja intersukupuolisuus.

- HUMAKO ei kannata sukupuoli-eroittelua tai sukupuoli-eroitusta
- HUMAKO:n ei tarvitse tietää ihmisten sukupuolta ilman perusteltua syytä ja tarpeen mukaan asia voidaan ilmaista avoimella tekstikentällä (esimerkiksi sauna-illat, tapahtumien majoitus)
- Jokaisella on oikeus puhua tai olla puhumatta yksityiselämästään
- Seksuaalisuuteen tai sukupuoleen liittyvään avoimuuteen ei painosteta
- Avoimuus ei saa aiheuttaa syrjintää, kiusaamista tai ulkopuolelle sulkemista

6. Esteettömyys

Esteettömyys tarkoittaa sitä, että toiminnassa sekä ympäristössä on otettu huomioon näkemiseen, kuulemiseen, liikkumiseen, ikään, oppimisvaikeuksiin tai muihin tekijöihin liittyvät ominaisuudet siten, että kaikki pystyvät toimimaan tasavertaisesti. Esteettömyyden näkökulma huomioidaan HUMAKOn toimintaympäristöissä ja tapahtumissa. Esteetön ympäristö ja esteettömät tapahtumat antavat kaikille Humakin opiskelijoille tasavertaisen mahdollisuuden osallistua HUMAKOn toimintaan.

HUMAKOn toiminnassa ja tapahtumissa huomioidaan sairaudet ja niiden vaikutus toimijoiden jaksamiseen. Erilaiset sairaudet aiheuttavat esteellisyttä. Sairaudet voivat olla pitkäaikaisia ja sisältää oireellisia ja oireettomia jaksoja. Terveystilan akuuteista muutoksista on hyvä ilmoittaa toimintaa ohjaavalle henkilölle (toiminnanjohtaja, puheenjohtaja tai muulle sovitulle henkilölle). Terveystilan heikkenemisen syitä ei tarvitse ilmoittaa, mikäli kokee sen epämukavaksi. Ainoastaan työntekijöiden tulee esittää lääkärintodistus. Terveystilan muutoksiin suhtaudutaan asianmukaisesti.

- Toiminnassa varmistetaan, että myös liikuntarajoitteiset pystyvät liikkumaan ja osallistumaan
- Selvitetään etukäteen tapahtumiin osallistuvien erityisominaisuudet ja huomioidaan ne mahdollisuuksien mukaan
- Terveystilan muutoksista tulee ilmoittaa toiminnasta vastaavalle henkilölle, mikäli se vaikuttaa aktiivitoimijan töiden etenemiseen
- HUMAKO tiedustelee avoimella vastausmahdollisuudella esteettömyyteen liittyvistä kysymyksistä tapahtumiin ja toimintaan osallistuvilta henkilöiltä
- Toimijoiden terveystilaa ei udella

7. Alueellinen yhdenvertaisuus

Humak on verkostoammattikorkeakoulu ja se toimii usealla eri paikkakunnalla. HUMAKO on Humakin opiskelijakunta ja edustaa kaikkia Humakin opiskelijoita ympäri Suomea. Siksi on HUMAKOn huomioitava alueellinen kattavuus viestinnässä ja toiminnassa.

HUMAKOn toimisto sijaitsee pääkaupunkiseudulla, ja siksi hallituksen sekä edustajiston kokoontumiset ovat pääasiallisesti siellä. Hallituksen ja edustajiston kokoontumisiin liittyvä kulkeminen, majoitus ja ruokailu kustannetaan. Hallitus ja edustajisto vastaavat yhdessä toimiston kanssa HUMAKOn valtakunnallisesta näkyvyydestä ja toiminnasta.

Paikallisella tasolla toimivat tutorit ja jaostot. HUMAKO tukee tutor- ja jaostotoimintaa kouluttamalla kaikki toimijat ja olemalla paikallistoimijoiden tukena tarvittaessa. HUMAKO käyttää paikallistoimijoiden kouluttamiseen, palavereihin ja muuhun yhteydenpitoon sähköpostia, virtuaalista videoneuvottelutilaa sekä Humakin yleisiä viestintäkanavia (Peppi, BB Open LMS ja Tuudo).

HUMAKOssa toimiminen ei saa aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia HUMAKOn aktiivitoimijoille. Koulutuksiin liittyvä kulkeminen, majoitus ja ruokailut kustannetaan kaikille aktiivitoimijoille.

8. Syrjivään ja häiritsevään käyttäytymiseen puuttuminen

HUMAKOn toimijoiden velvollisuus on puuttua havaitessaan syrjivää tai häiritsevää käyttäytymistä HUMAKOn toiminnassa ja tapahtumissa. HUMAKO voi ennaltaehkäistä häirintä- ja syrjintätilanteita osallistumalla aiheeseen liittyviin kampanjoihin, järjestämällä teemaviikkoja sekä tiedottamalla häirintäyhdyshenkilötoiminnasta.

Alueyksiköissä toimintaa järjestävät tutorit ja jaostot ovat yksiköissä sopivia henkilöitä havaitsemaan häirintätilanteita. Tutoreiden ja jaostojen on tärkeää puuttua häirintätilanteisiin. Tarpeen mukaan heitä auttavat HUMAKOn häirintäyhdyshenkilöt, hallitus tai työntekijät. Häirintätilanteet otetaan aina vakavasti ja niihin puututaan asianmukaisella tavalla.

Häirintäyhdyshenkilöitä ovat HUMAKOn puolesta kaksi vuosittain valittavaa henkilöä, joihin opiskelijat voivat olla yhteyksissä syrjintä- ja häirintätilanteissa. Häirintäyhdyshenkilöön voi olla yhteydessä, jos on kokenut itse häirintää tai on tietoinen, että kouluympäristössä tai HUMAKOn tapahtumissa sitä ilmenee.

Häirintätilanteissa toimitaan aina häirintää kokeneen ehdoilla. Häirintäyhdyshenkilöt eivät ole ammattiauttajia vaan henkilöitä, joilla on valmiudet ohjata häirintää kokenut henkilö eteenpäin. Häirintätilanteisiin puuttuminen voi olla häirintää kokeneen ohjaaminen häirintäyhdyshenkilölle, HUMAKOn hallitukseen tai Humakin henkilökuntaan.

9. Painopisteet yhdenvertaisuuden edistämiseen

HUMAKOn yhdenvertaisuussuunnitelman painopisteet yhdenvertaisuuden edistämiseksi vuosina 2020-2023 on nostettu HUMAKOn aktiivien palautteiden perusteella.

9.1. Painopiste: Häirintäyhdyshenkilötoiminnan kehittäminen

HUMAKOn häirintäyhdyshenkilötoimintaa kehitetään helpommin lähestyttäväksi. Häirintäyhdyshenkilötoiminta on HUMAKOn aktiiveille tuttua, mutta kynnyksellä ottaa yhteyttä koetaan liian suureksi. Häirintäyhdyshenkilön kontaktointiprosessi tulee olla yhteydeottajalle helppo. Yhteydenottoon tulee reagoida nopeasti.

Käytännön esimerkkejä:

- Häirintäyhdyshenkilötoiminta näkyy aktiivisesti HUMAKOn viestinnässä ja tapahtumissa
- Aktiivien kouluttaminen häirintäyhdyshenkilötoiminnasta esimerkiksi alueellisen häirintäyhdyshenkilötoiminnan käynnistäminen jaostojen toimesta.
- Häirintäyhdyshenkilöiden lähestyminen tehdään helpommin lähestyttävämmäksi

9.2. Painopiste: Kielellinen yhdenvertaisuus

HUMAKOn toiminnan kielellistä yhdenvertaisuutta kehitetään niin, että HUMAKOn aktiivi toimintaan on mahdollista osallistua muullakin kuin suomen kielellä. HUMAKOn tapahtumiin ja koulutuksiin tulee mahdollistaa osallistuminen englannin kielellä. Lisäksi resurssien mukaan HUMAKOn viestintä ja materiaalit tulee olla suomen kielen lisäksi englannin kielellä.

Käytännön esimerkkejä:

- HUMAKOn koulutuksiin ja tapahtumiin kartoitetaan tarve englanninkielisille osioille/tiivistelmille
- HUMAKOn tapahtumista viestitään myös englannin kielellä
- HUMAKOn tärkeät asiakirjat käännetään englannin kielelle
- HUMAKOn viestintä on myös englanninkielistä

9.3. Painopiste: HUMAKOn tapahtumien yhdenvertaisuus

HUMAKOn tapahtumissa edistetään yhdenvertaisuutta. HUMAKOn tapahtumien suunnittelussa ja käytännön järjestelyissä huomioidaan yhdenvertaisuus mm. esteettömyys ja syrjimättömät käytänteet. HUMAKOn aktiiveja koulutetaan yhdenvertaisuudesta sekä yhdenvertaisuuden teema nostetaan keskusteluun säännöllisesti.

Käytännön esimerkkejä:

- Toiminnassa ja tapahtumissa huomioidaan mahdollisuus päihteettömyyteen
- Toimintaa järjestettäessä tilat käydään läpi esteettömyyden näkökulmasta
- Sukupuolta kysytään vain, jos se on perustellusti tarpeen ja kysymykseen vastataan avoimella kentällä
- Erityistarpeet tapahtumissa huomioidaan etukäteen kysymällä mm. allergiat ja erityisruokavaliot

9.4. Painopiste: Alueellisen yhdenvertaisuuden kehittäminen

HUMAKOn toiminnassa kehitetään alueellista yhdenvertaisuutta. HUMAKOn kaikilta kampuksilta pyritään rekrytoimaan aktiiveja eri aktiivimuotoihin. HUMAKO pitää aktiivisesti yhteyttä kaikkien kampusten aktiiveihin sekä mahdollistaa kampusten aktiivien välisen vuorovaikutuksen esimerkiksi verkossa. HUMAKOn toiminnassa ja toiminnan kehittämisessä huomioidaan ja mahdollistetaan kaikkien osallisuus ja osallistuminen.

Käytännön esimerkkejä:

- HUMAKOn aktiivitoimintaan voi osallistua kaikilta Humakin kampuksilta
- HUMAKOn aktiiveille järjestetään esimerkiksi aktiivimuotokohtaisia vuorovaikutustilanteita mm. CUn kautta (esimerkkinä kaikkien kampusten tutor- ja jaostokokoukset sekä työryhmäedustajien kokoontumiset)
- Koulutuksia järjestetään eri alueilla
- Kummitoimintaa kehitetään tukemaan alueiden yhdenvertaisuutta

10. Yhdenvertaisuussuunnitelman seuranta

Yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista seurataan vuosittaisella yhdenvertaisuuskyselyllä, joka lähetetään kaikille HUMAKOn aktiivitoiminnassa mukana oleville. Kysely on anonyymi ja se toteutetaan vuosittain keväisin. Kyselyn tarkoitus on mitata yhdenvertaisuuden toteutumista HUMAKOn aktiiveilta ja kehittää HUMAKOn aktiivien yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa.

Kyselyn runko on Webpropollissa nimellä "Vuosittainen yhdenvertaisuuskysely HUMAKOn aktiiveille".

11. Suunnitelman käyttöönotto

Tämä yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty HUMAKOn edustajiston kokouksessa ja otettu käyttöön 08.11.2019 . Se on voimassa vuoteen 2023 asti. Suunnitelman päivityksestä vastaa HUMAKOn hallitus. Yhdenvertaisuussuunnitelma

käydään läpi aina alkusyksystä, jolloin myös seurataan sen toteutumista. Suuremmat päivitystarpeet huomioidaan toimintasuunnitelman laatimisessa.